

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармації
Кафедра загальної стоматології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ортопедична стоматологія

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	221 «Стоматологія»
Назва освітньої програми	Стоматологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Завідувач кафедри загальної стоматології, д.мед.н., професор Чулак Леонід Дмитрович	+38 0(67)7009728	choolak.olga@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Ортопедична стоматологія – дисципліна, методи якої спрямовані на збереження здоров'я зубів, органів і тканин порожнини рота, відновлення анатомічної форми та фізіологічної функції зубів, сучасну діагностику та лікування дефектів зубних рядів, травм щелепно-лицьової ділянки та їх наслідків, зубощелепних деформацій, захворювань скронево-нижньощелепного суглобу, реабілітацію хворих з повною втратою зубів, у тому числі методом дентальної імплантації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є питання етіології, патогенезу, діагностики, диференціальної діагностики дефектів коронкової частини зубів, дефектів зубних рядів, повної втрати зубів, зубощелепних деформацій, захворювань скронево-нижньощелепного суглобу, методів їх ортопедичного лікування та профілактики ускладнень.

Метою викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» на третьому (освітньо-науковому) рівні є глибоке переосмислення та поглиблення наявних теоретичних знань і удосконалення практичних навичок, отриманих здобувачами на другому (магістерському) рівні, підготовка висококваліфікованого лікаря-стоматолога, який здатний проводити на сучасному рівні діагностику,

профілактику і ортопедичне лікування дефектів коронкової частини зубів, дефектів зубних рядів, повної втрати зубів, зубощелепних деформацій, захворювань скронево-нижньощелепного суглобу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ортопедична стоматологія» є вміння проводити сучасне обстеження стоматологічного хворого; виявляти у нього провідні синдроми і симптоми; обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз; аналізувати результати обстеження хворого та проводити диференціальну діагностику, формулювати остаточний діагноз основних захворювань; виявляти та ідентифікувати прояви соматичних, інфекційних захворювань в порожнині рота; визначати характер та принципи лікування пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології; проводити лікування дефектів коронкової частини зубів, дефектів зубних рядів, повної втрати зубів, зубощелепних деформацій, захворювань скронево-нижньощелепного суглобу сучасними інноваційними методами.

Передумови для вивчення дисципліни: Вивчення «Ортопедичної стоматології» ґрунтується на отриманих здобувачами на другому (магістерському) рівні знаннях з анатомії людини, клінічної фармакології, патоморфології, патофізіології, внутрішньої медицини та інтегрується з цими дисциплінами.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Ортопедична стоматологія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою «Стоматологія»:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК-9. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-1. Здатність розумітися в характеристиках та стандартах медичних технологій, що застосовуються в сучасній стоматології

ФК-2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези

ФК-5. Здатність знаходити і аналізувати необхідну інформацію для вирішення завдань, які важко формалізуються, та прийняття рішень в галузі стоматології

Навчальна дисципліна «Ортопедична стоматологія» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньо-науковою програмою:

ПРН 3. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження за спеціальністю «Стоматологія»

ПРН 9. Отримувати, аналізувати, оцінювати та використовувати ресурси, що мають відношення до вирішення наукових задач в стоматології

ПРН 16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Усвідомлювати й розуміти загальні тенденції розвитку ортопедичної стоматології.
2. Демонструвати знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в ортопедичній стоматології, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
3. Знати основи застосування елементів теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, демонструвати систематичне сприйняття та розуміння системи теоретичних чи практичних знань в галузі дослідження.

Уміння:

4. Створювати та пояснювати нові знання шляхом проведення дослідження, розширювати передові напрями галузі знань.
5. Критично використовувати наукові теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні практичних дослідницьких завдань, обирати й використовувати відповідні засоби для побудови дослідження.
6. Визначати завдання дослідницького пошуку та ефективно планувати час для отримання необхідних результатів, організувати й аналізувати свою дослідницько-пошукову діяльність.
7. Демонструвати спроможність брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в сфері стоматології та охорони здоров'я.

Навички:

8. Демонструвати лідерство у розробці та упровадженні інновацій і їх використанні у професійній діяльності.
9. З дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.
10. Демонструвати етичну поведінку в дотриманні принципів наукового дослідження.
11. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денна форма / заочна форма навчання)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	10 / 8	26 / 16	54 / 66	2	3 / 4	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усього	у тому числі			усього	у тому числі		
лекції	практ. заняття		самостійна робота	лекції	практ. заняття		самостійна робота		
III семестр	Тема 1. Сучасна діагностика оклюзійних порушень.	12	2	2	8	14	2	2	10
	Тема 2. Цифрові технології в сучасній ортопедичній стоматології.	14	2	4	8	12	-	2	10
	Тема 3. Сучасні методи ортопедичного лікування хворих із частковими та повними дефектами твердих тканин коронкової частини зуба.	19	2	4	13	19	2	4	13
Разом за III семестр		45	6	10	29	45	4	8	33
IV семестр	Тема 4. Незнімні естетичні ортопедичні конструкції при ортопедичному лікуванні часткових дефектів зубних рядів.	16	2	6	8	14	2	2	10
	Тема 5. Ортопедичне лікування при часткових дефектах зубних рядів знімними протезами.	16	-	6	10	14	-	4	10
	Тема 6. Дентальна імплантація у відновленні функцій зубощелепної системи.	13	2	4	7	17	2	2	13
Разом за IV семестр		45	4	16	25	45	4	8	33
Усього годин		90	10	26	54	90	8	16	66
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ: III семестр – залік; IV семестр - екзамен									

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Аспіранти отримують теми та питання за конкретними модулями, основну і додаткову літературу, методичні рекомендації, завдання та інформацію про їх оцінювання. Навчання проводиться в аудиторіях МГУ (лекції, теоретичні семінари) та дистанційно з використанням он-лайн платформи ZOOM. Для пошуку та аналізу інформації, оформлення індивідуальних завдань у аспірантів є можливість користуватися університетськими комп'ютерними класами, технічними засобами навчання та бібліотекою.

Практичні заняття з клінічних тем проводяться безпосередньо в стоматологічних кабінетах Університетської клініки МГУ з необхідним обладнанням та устаткуванням для можливості консультування та лікувального прийому тематичних хворих (пацієнто-орієнтоване навчання).

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семестр	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
III семестр	Тема 1. Сучасна діагностика оклюзійних порушень.		

	1. Біомеханіка зубощелепного апарату. Оклюзія та її види. 2. Діагностика оклюзійних порушень.	2	2
	Тема 2. Цифрові технології в сучасній ортопедичній стоматології. 1. Рентгенологічна та функціональна характеристика ЗЩС на етапах діагностики та ортопедичного лікування. 2. Сучасні сканери, 3D-принтери в клініці ортопедичної стоматології.	4	2
	Тема 3. Сучасні методи ортопедичного лікування хворих із частковими та повними дефектами твердих тканин коронкової частини зуба. 1. Ортопедичне лікування хворих із частковими дефектами коронкових частин зубів штучними коронками. 2. Ортопедичне лікування при повному дефекті коронкової частини зуба (штифтові та куксові конструкції). 3. Керамічні вініри, показання та протипоказання до виготовлення.	4	4
IV семестр	Тема 4. Незнімні естетичні ортопедичні конструкції при ортопедичному лікуванні часткових дефектів зубних рядів. 1. Мостоподібні протези, показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів. 2. Клінічні етапи, технологія виготовлення металокерамічних конструкцій. 3. Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням безметалевих технологій.	6	2
	Тема 5. Ортопедичне лікування при часткових дефектах зубних рядів знімними протезами. 1. Сучасні аспекти ортопедичного лікування знімними конструкціями зубних протезів. 2. Порівняльна характеристика мостоподібних, бюгельних та знімних пластинкових протезів. 3. Особливості протезування зубів у дітей та підлітків.	6	4
	Тема 6. Дентальна імплантація у відновленні функцій зубощелепної системи. 1. Протезування повними знімними протезами. Корекція знімних конструкцій протезів. Помилки та ускладнення при протезуванні, їх профілактика та лікування. 2. Роль і значення імплантологічних методів лікування у відновленні функцій зубощелепної системи.	4	2
	Всього	26	16

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи аспірантів при вивченні дисципліни «Ортопедична стоматологія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.

6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді реферату, опису клінічних випадків, історій хвороб тематичних пацієнтів з представленням даних додаткових (рентгенологічних, лабораторних, функціональних) та спеціальних методів обстеження.

7. Підготовка до підсумкового контролю (заліку, іспиту).

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Семестр	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
III семестр	<p>Тема 1. Сучасна діагностика оклюзійних порушень.</p> <p>1. Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології (клінічні, лабораторні, рентгенологічні, функціональні).</p> <p>2. Біомеханіка зубощелепного апарату.</p> <p>3. Оклюзія та її види. Функціональна оклюзія.</p> <p>4. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори, характеристика, основи роботи. Клінічний аналіз оклюзії.</p> <p><u>Реферат</u></p>	8	10
	<p>Тема 2. Цифрові технології в сучасній ортопедичній стоматології.</p> <p>1. Цифрові технології на етапі діагностики та планування ортопедичного лікування. Сканери.</p> <p>2. Цифрові технології при виготовленні ортопедичної конструкції. 3D-принтери.</p>	8	10
	<p>Тема 3. Сучасні методи ортопедичного лікування хворих із частковими та повними дефектами твердих тканин коронкової частини зуба.</p> <p>1. Штучні коронки – види, показання до протезування.</p> <p>2. Сучасні методи препарування зубів під штучні коронки, протокол, інструментарій.</p> <p>3. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.</p> <p>4. Керамічні вініри. Особливості препарування зубів. Технології виготовлення. Адгезивна техніка фіксації вінірів.</p> <p>5. Відновлення зубів після ендодонтичного лікування. Конструкції стандартних штифтів та штифтів індивідуального виготовлення. Показання до застосування. Ускладнення.</p> <p>6. Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куксовими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.</p> <p><u>Написання історії хвороби</u> – Картки амбулаторного хворого із частковим або повним дефектом твердих тканин коронкової частини зуба</p> <p><u>Підсумковий тестовий контроль</u></p>	13	13
IV семестр	<p>Тема 4. Незнімні естетичні ортопедичні конструкції при ортопедичному лікуванні часткових дефектів зубних рядів.</p>	8	10

	<p>1. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів.</p> <p>2. Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій.</p> <p>3. Клінічні етапи, технологія виготовлення металокерамічних конструкцій. Тимчасові незнімні реставрації. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій.</p> <p>4. Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням безметалевих технологій.</p> <p><u>Реферат</u></p>		
	<p>Тема 5. Ортопедичне лікування при часткових дефектах зубних рядів знімними протезами.</p> <p>1. Конструкції часткових знімних протезів, показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.</p> <p>2. Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас.</p> <p>3. Бюгельні протези, планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуючих елементів.</p> <p>4. Паралелометрія діагностичних моделей.</p> <p>5. Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.</p> <p>6. Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом.</p> <p><u>Написання історії хвороби</u> - Картки амбулаторного хворого із частковим дефектом зубних рядів</p> <p><u>Тестовий контроль</u></p>	10	10
	<p>Тема 6. Дентальна імплантація у відновленні функцій зубощелепної системи.</p> <p>1. Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування.</p> <p>2. Складові частини імплантату. Методи з'єднання абатмента з імплантатом. Абатменти, види, показання до застосування.</p> <p>3. Особливості протезування з використанням дентальних імплантатів. Незнімне протезування з опорою на імплантати. Знімні та умовно-знімні протези з опорою на імплантати.</p> <p>4. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантати.</p> <p><u>Реферат</u></p>	7	13
	Всього	54	66

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань	50%
підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку)	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
-------------------------------------	---

Питання до іспиту

1. Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології (клінічні, лабораторні, рентгенологічні, функціональні).
2. Біомеханіка зубощелепного апарату.
3. Оклюзія та її види. Функціональна оклюзія.
4. Сучасна діагностика оклюзійних порушень.
5. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори, характеристика, основи роботи. Клінічний аналіз оклюзії.
6. Цифрові технології на етапі діагностики та планування ортопедичного лікування. Сканери.
7. Цифрові технології при виготовленні ортопедичної конструкції. 3D-принтери.
8. Штучні коронки – види, показання до протезування.
9. Сучасні методи препарування зубів під штучні коронки, протокол, інструментарій.
10. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.
11. Керамічні вініри. Особливості препарування зубів. Технології виготовлення. Адгезивна техніка фіксації вінірів.
12. Відновлення зубів після ендодонтичного лікування. Конструкції стандартних штифтів та штифтів індивідуального виготовлення. Показання до застосування. Ускладнення.
13. Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куксовими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
14. Мостоподібні протези, показання до протезування.
15. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.
16. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів.
17. Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій.

18. Клінічні етапи, технологія виготовлення металокерамічних конструкцій.
19. Тимчасові незнімні реставрації. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій.
20. Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням безметалевих технологій.
21. Сучасні аспекти ортопедичного лікування знімними конструкціями зубних протезів.
22. Порівняльна характеристика мостоподібних, бюгельних та знімних пластинкових протезів.
23. Особливості протезування зубів у дітей та підлітків.
24. Конструкції часткових знімних протезів, показання до протезування.
25. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.
26. Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас.
27. Бюгельні протези, планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєчих елементів.
28. Паралелометрія діагностичних моделей.
29. Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.
30. Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом.
31. Протезування повними знімними протезами.
32. Корекція знімних конструкцій протезів. Помилки та ускладнення при протезуванні, їх профілактика та лікування.
33. Протезні стоматити: етіологія, клініка, діагностика, лікування.
34. Роль і значення імплантологічних методів лікування у відновленні функцій зубощелепної системи.
35. Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування.
36. Складові частини імплантату. Методи з'єднання абатмента з імплантатом. Абатменти, види, показання до застосування.
37. Особливості протезування з використанням дентальних імплантатів. Незнімне протезування з опорою на імплантати.
38. Знімні та умовно-знімні протези з опорою на імплантати.
39. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантати.
40. Військова ортопедична стоматологія. Види і методи надання допомоги хворим.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка рефератів, історій хвороб	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота аспіранта)			
1.3. Підготовка реферату (або презентації) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) реферату (або презентації)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача з аспірантами

1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання тестових завдань			
1.2. Підготовка тестових завдань	-//-	Перевірка тестових завдань	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка рефератів, історій хвороб	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота аспіранта)			
1.4. Підготовка реферату (або презентації) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) реферату (або презентації) під час ІКР	5
1.5. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ здобувачів наукового ступеню доктора філософії

Оцінювання успішності навчання здобувачів наукового ступеню доктора філософії здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («зараховано», «не зараховано») та шкалу Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Рівень знань оцінюється:

- «зараховано», «відмінно» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (або презентацію) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «добре» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

практичних заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (або презентацію) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «добре» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату (або презентації) та активність у науково-дослідній роботі;

- «зараховано», «задовільно» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів;

- «зараховано», «задовільно» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на низькому рівні, на запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи;

- «не зараховано», «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

- «не зараховано», «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ЕКТС	Національна шкала	Оцінка за національною	
			для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	добре	
74-81	C	добре		
64-73	D	задовільно	задовільно	
60-63	E	достатньо		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторної здачі семестрового контролю	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	незадовільно	не зараховано

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1) Ортопедична стоматологія. Національний підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін. : за ред. М.М.Рожка, В.П. Неспрядька. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.
- 2) Стоматологія: у 2-х кн. Кн. 2 : підруч. для мед. ун-тів, інст., акад. 2-ге вид. Затверджено МОЗ / за ред. М.М. Рожка, 2018. 992 с.
- 3) Макєєв В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). – Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010. – 394 с.
- 4) Іщенко П.В., Кльомін В.А., Камалов Р.Х., Лихота А.М. Військова ортопедична стоматологія. – К.: ВСВ «Медицина». – 2013. – 312 с.
- 5) Гасюк П.А., Костенко Є.Я., Щерба В.В., Савчин В.Я. Протезування при повній втраті зубів. – Ужгород: ПРАТ видавництво «Закарпаття», 2013. – 222 с.
- 6) Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. – Одеса, 2009. – 317 с.
- 7) Невідкладні стани в стоматологічній практиці / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко // К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 224 с.
- 8) Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / І.П.Мазур, М.В.Хайтович, Л.І.Голопихо. – ВСВ «Медицина». - 2018. – 376 с.

Допоміжна

- 9) Купновицька І.Г., Кононенко Ю.Г., Нейко Н.В., Рожко М.М. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога: навчальний посібник / за ред. Кононенка Ю.Г., Купновицької І.Г. – Вінниця, 2017. – 288 с.
- 10) Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія : 2-ге видання. – Київ, 2017. – 752 с.
- 11) Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.

Інтернет – ресурси

- 12) Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
- 13) Academia.edu – соціальна мережа для співпраці вчених та пошуку наукових праць. Link: <https://www.academia.edu>
- 14) Google Scholar або Google Академія – вільна доступна пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. Link: <https://scholar.google.com>
- 15) ResearchGate - науковий портал та соціальна мережа, засіб співробітництва між вченими з будь-яких наукових дисциплін. Link: <https://www.researchgate.net>
- 16) ScienceDirect - одна з найбільших онлайн-колекцій опублікованих наукових досліджень. Link: <https://www.sciencedirect.com>
- 17) Scopus – бібліографічна і реферативна база наукових видань. Link: <https://www.scopus.com>
- 18) Web of Science – платформа, на якій розміщено бази наукової літератури і патентів. Link: <https://www.webofknowledge.com>
- 19) Національна наукова медична бібліотека України: <https://library.gov.ua/>